

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an 2000 Lei Parohiile cl. II. 1800 Lei Parohiile cl. III. și subclasă 1500 Lei Pentru particulari 1200 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Concure de prot. 4000 Lei. Parohii de cl. I 2500, de cl. II 2000, de cl. III 1600. La celelalte publicații 1 cm. □ 20 Lei</p>
--	--	---

Generația de mâine.

(TINERETUL)

Și acum, ca și la venirea Mântuitorului, se agită omenirea, se frământă, se războiește, se perindează sisteme sociale în lume și la noi în țară și pretutindeni se strigă că avem nevoie de o regenerare radicală. Cauza aproape toți o recunosc, căci este aproape identică cu aceea a omenirii dela venirea Mântuitorului: e slăbirea, sau lipsa credinții și decăderea mai în întregime a moralității.

Toți doresc îndreptarea moravurilor și întărirea credinții, dar nici unul nu o prea facem și pare a nu ști de unde ne apuca.

Suntem cu toții prea egoiști și obsedați de materialism, încât privim numai în prezent — par'că ne-am sfârși odată cu materia — și nu putem năzări cât de puțin și în viitor, căci pare a nu ne interesa ce va fi după noi, intrând în maxima conducătoare a lui Ludovic al XVI-lea: „După mine și potopul“!

Cred că a îndrepta omul major, pervertit de viții și secăuit de conștiința trează a binelui, a moralului și a fricii de Dumnezeu, este greu, mai ales că puterea răului, în a căruia posesiune a intrat, luptă din răsuperi spre a nu-și pierde prada. Sf. Apostol al Neamurilor, în Epistola către Romani, cap. 7, arată lupta binelui cu răul din voința omului. Ovidiu încă zice: „Video meliora proboque, deteriora sequor“ — văd pe cele bune și le aprob, urmez pe cele rele.

Comparația următoare ne justifică: pomul dacă este mic și e strâmb, printr'o bună îngrijire se leagă de un par drept și astfel, fără a se frânge, se îndreaptă. Mai târziu nu mai are nevoie de par și așa drept rămâne toată viața lui. Dacă însă a îmbătrânit strâmb și

atunci voim a-l îndrepta, ne este imposibil, căci se frânge.

Comparația nu sustă întru totul aplicată societății, căci sunt cazuri de îndreptare în pildele Sf. Scripturi și în viața de toate zilele. Acestea însă sunt sporadice și nu în număr numeros. Schimbarea în masă a sufletelor de orice vârstă s'a făcut îndeosebi numai de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care este Dumnezeu.

Și atunci iată unde trebuie căutată hruba societății ce urmează a fi astupată: *în creșterea și educarea religioasă-morală a tineretului*, căci și Mântuitorul la venirea sa pe pământ a strigat: „Lăsați pruncii să vie la mine și nu-i opriți . . .“ (Matei, 19, 14).

Pentru creșterea tineretului se cere societății actuale altruism prezent în vederea viitorului, sacrificiu și durabilitate de timp, toate contrare spiritului materialist al rapidității veacului nostru.

Problema creșterii tineretului este generală, mondială, iar în țara noastră tot atât de actuală.

După revoluția franceză din 1789, imoralitatea și decăderea sufletească a națiunii franceze ducea grăbit la pierzarea Franței. Napoleon cel Mare, îngrijorat, caută mijlocul îndreptării și, aflându-l, exclamă: „*Creșteți mame!*“

Aceeaș îngrijorare, cu aceeaș exclamație, e imperativ necesară a fi repetată neîncetat și acum în țara noastră, pentru a nu pieri națiunea românească.

Rolul femeii este mare și însemnat în toate domeniile și laturile spirituale ale unei națiuni, ca și ale omenirii întregi. Exemplele ne-o dovedesc: Noul Testament ne pune sub ochi pietatea și curățenia sufletească și trupească a Sf. Fecioare, Maica Dumnezeului nostru. Vechiul Testament ne aduce dovada

Esterei; Imperiul Roman ne dă exemplul Corneliiei, Mama Grahilor; Strămoșii noștri Geți au devenit nemuritor exemplul de războinici și iubire de neam prin mamele getice, care-și jurau fiii a nu se întoarce vii din războiu fără victorie. Nu vrednică de uitare este nici mama lui Ștefan cel Mare, mult ctitorului de biserici. Iar pe terenul credinței mai amintim pe Emilia, mama sf. Vasile cel mare și pe Monica, mama Fer. Augustin.

Norocos și sănătos este poporul ce are mame adevărate și evlavioase, nu așa zise moderne, cari în goana după petreceri, lux și senzații mărite, nu au timp a se ocupa de creșterea odraslelor, a învăța de mic pe copil a-și împreuna degetele dela mână micuță și nevinovată, spre a-și face sfânta Cruce, a rosti scurte rugăciuni și a merge la sf. biserică.

Atenția Statului și a Bisericii să se îndrepte întâiu spre educarea și creșterea tinerelor fete, cari în viitorul cel mai apropiat devin „mame“.

Misiunea cea mai sfântă din lume și cuvântul cel mai dulce este „mama“!

Cum în programele școlare sunt ore și profesoare ce se ocupă cu instruirea gospodărească a femeii în devenire, așa ar trebui să fie ore principale, ținute de persoane bine pregătite — cari să poată premerge și cu exemplul vieții proprii — ore de educație religioasă-morală a mamelor de mâine, afară de ora de religie, care de multe ori, prin felul cum se predă, le provoacă indiferență, sau chiar resentimente față de Biserică și tagma preotească.

Prin creșterea mamelor se rezolvă și problema avortului, a scăderii natalității și a imoralității — căci nu adeseori copiii văd în mame pilde nu prea demne de urmat.

Atunci ziarele nu vor da dese știri senzaționale despre mame ce-și aruncă proprii copii pe geamul trenului din mers, sau uciși, ori părăsiți în chip și fel; iar pietatea și evlavie cu credința întărită vor popula sfintele biserici și vor mări numărul credincioșilor primitori de sf. Taine.

Primul și principalul educator al copilului este familia cu sufletul ei, mama. Aici copilul învață a grăi și ia primul contact conștient cu realitatea existenței.

Suportul moral și creștin, împreună cu mediul familiei îi influențează viața de mai târziu, pe care experiența bătrânilor a cristalizat-o în zicala: „cei șapte ani de acasă“.

Pr. ILIE V. CÂMPIANU
revisor eparhial

Apostolat românesc.

Suferințele și lipsurile războiului, trezesc în conștiința omenirii nostalgia liniștii și produce în suflete necesitatea unei păci durabile și drepte. Evident, „ideea de pace și ordine este suprema aspirație a ființei umane“ (A. Mestre). Deaceea toată lumea, astăzi, oștează și tânjește după o pace dreaptă și perpetuă.

În perspectiva acestei năzuințe, trebuie interpretată strădania și jertfa neamului românesc în lupta pentru drepturile neamului și dreptatea patriei.

Cu gândul la eliberarea fraților au dus lupta flăcării și cu dorul neîmplinit au răposat eroii. Pentru împăcarea lumii și armonia dintre frați, s'au rugat mame cernite și soții îndoliate înaintea altarelor străbune. Pentru pacea lumii se roagă Biserica și fiii ei.

Ziua păcii va fi zi de împlinire, transfigurare și mântuire. Va fi ziua adevăratei libertăți morale și a realei solidarități naționale. Va fi zi senină și cu soare după atâta furtună și vijornia. Va fi ziua învierii neamului și unirii noastre românești pe vecie.

Din olocaustul vredniciei românești se va afirma idealul dreptății sociale și al ordinii morale. Prin fapta statornică, deplină și generoasă a tuturor se vor susține avânturile creatoare ale neamului.

„Omul nu este mare decât prin măreția visului său. Într'adevăr omul își făurește idealul, dar, la rândul lui, idealul desăvârșește pe cel ce l-a făurit“. Idealul nostru al tuturor a o pace dreaptă și o împlinire a dreptății istorice. *E unirea noastră.* Pentru idealul unirii au pătimit străbunii, au plâns părinții și ne-au murit frații. Pentru acest ideal au stat în temnițe poeții și au pribegit conducătorii; au trudit plugarii și au murit eroii.

Pentru libertatea și dreptatea noastră am răbdat tortura și am suportat atâtea umilințe. Pentru o zi mai bună și o existență mai onorabilă, neamul întreg a îndurat atâtea privațiuni și suferințe. Pentru faptele unirii românești s'au amestecat lacrimile, cu sânge și sudoare pe multe plaiuri și ogoare românești.

„Unde ardet, inde lucet“. Unde e foc, este și lumină! Focul iubirii de lege și pământ, a întreținut flacăra luminii în viitor. Focul dela altarul patriei, a fost întreținut prin jertfa celor mai buni în lupta pentru biruința adevărului istoric. Prin muncă, prin jertfă și prin eroism am biruit de câte ori am fost la strâmtorare. „A trăi înseamnă, în ultima analiză, a te lăsa

dominat de supremația unui ideal și a te lăsa cucerit de *sfânta pasiune* de a-l realiza — ori câte jertfe și s'ar cere pentru aceasta“.

Acest adevăr este suficient experimentat și demonstrat în istoria existenței noastre milenare.

Idealul Unirii, împlinit prin atâtea jertfe, trebuie cimentat și definitivat prin solidaritate, muncă și jertfă pentru el. *Prin iubire, să realizăm fraternitatea creștină, ce va opera solidaritatea și armonia socială. Prin muncă organizată și disciplinată se întreține cultul ierarhiei și al competenței. Prin generozitate și entuziasm se afirmă capacitatea eroică pentru suveranul ideal — înfrățirea tuturor.*

Dacă „*vremurile cer pază în turnuri înalte*“, (E. Bucuța), apoi de veghe să stea cei ce reprezintă voința poporului și capacitatea de a conduce.

Viața e luptă de înălțare spre ideal și posibilitatea participării la sfințenie, deci cucerirea mântuirii. Pentru aceasta „eroismul creștin e singurul înțeles al vieții“ (W. James).

Pacea va fi un rod al eroismului integral. O pace dreaptă va statornici omenie pentru toată lumea și va afirma libertatea națională pentru toate popoarele. Pentru neamul nostru, la pace, se va putea vedea valoarea jertfei noastre în noua ordine europeană. Se va putea verifica capacitatea eroică a soldatului nostru cât și puterea de rezistență a plugarului și muncitorului nostru. Se va recapitula contribuția conducătorilor și a elitelor în raporturile internaționale. Se va vedea că am mers pe linia onoarei și a sincerității față de marii noștri aliați.

Încrederea noastră în victorie și contribuția de sânge și muncă în vederea ei, ne va asigura independența și libertatea națională. Pentru legea neamului am luptat și pentru principiile umanității ne-am jertfit.

Vrem să rămânem în istorie ca popor de ordine și disciplină; care știm să ne apărăm ființa națională și să ne iubim glia și altarul până la jertfa totală. Știm să murim, spre a trăi neamul și urmașii.

Toate acestea ne întăresc credința, că după atâtea vijelii și furtuni se va naște o *viață nouă, bazată pe libertate și dreptate, dar orientată spre ordine și spiritualitate. Se va crea o atmosferă prielnică atât vieții naționale, cât și celei spirituale. Pe lângă hrana trupului se va avea în considerație și vibrația religioasă. Credem în ideea democratică și în ideea națională. Credem în ideal și avem nădejde în providența divină. Acesta ne va fi îndreptarul politic: „Țineți cu poporul ca să nu răătăciți“ (Simion Bărnuțiu). Credem, deci, că*

măine ne vom conduce prin voința națiunii care cere ca viața națională și viața religioasă să fie temelii adevăratei democrații creatoare. Drepturile omului și libertățile națiunilor vor fi respectate și disciplinate spre muncă și creație.

Pentru aceasta omenirea însângerată și crucificată așteaptă zorii păcii. *Dar ziua păcii va fi și o zi a marilor răspunderi și datorii. Va fi zi de înfrățire și de rugăciune. Va fi ziua iubirii de om și a unirii eterne. Va fi zi de jurământ și legământ, iar pe steagul patriei trebuie scris cu sânge și foc: unire și numai unire.*

Toți cei ce au luptat pe frontul sângelui, cât și cei ce s'au ostenit pe frontul muncii, se vor îmbrățișa și vor pleca genunchii în fața altarelor făcând legământ că nu vor mai rupe în veci brăul unirii românești. Toți, deci, să participe la bucuria și învierea neamului în măsura în care au pățimit și suferit pentru aceasta.

Din nou și acum ca altădată pe Câmpia Libertății să se rostească acelaș jurământ: „Ca român voi susține totdeauna națiunea română pe calea dreaptă și legiuită și o voi apăra cu toate puterile în contra oricărui atac și asuprire. Nu voi lucra niciodată în contra drepturilor și a intereselor națiunii române și voi apăra legea și limba noastră română, precum și libertatea și frățietatea. Pe aceste principii voi respecta toate națiunile ardelenae, postind legală respectare dela ele. Nu voi încerca să asupresc pe nimeni, dar nici nu voi suferi să ne asuprească nimeni. Voi conlucra, după putință, la desființarea iobăgiei, la emanciparea industriei și a comerțului, la înaintarea binelui umanității, al națiunii române și al patriei noastre. Așa să-mi ajute Dumnezeu și să-mi dea mântuirea sufletului meu. Amin.“

Acest solemn jurământ trebuie rostit și respectat de toți cei ce vor binele neamului. *Pe cruce și pe Evanghelie, lângă candelă și icoană să ne legăm că nu vom mai greși și nu vom mă rătăci pe viitor.*

În vederea acestui ideal democratic și social, toată lumea trebuie să contribuie după putință și capacitate. De acum să începem a ne apropia frățeste și a munci cu râvță pentru ziua de mâine.

Să stăm legați de glie, să ne aliniem disciplina lângă dinastie și să nu rupem legătura cu trecutul neamului și cu legea creștinească. În opera de reconstrucție socială și regenerare națională, să nu ignorăm principiile etice creștine. Fiecare să ne hotărîm și să ne străduim după puterile noastre a întrona în viață legea dragostei, care

iartă spre îndreptare și împăcare. În capacitatea de muncă și cinste, stă noblețea unui caracter. Încât, acum, țara întregă trebuie să fie un stup, în care noi, albinele, culegem nectarul vieții românești și mirosul de busuioc și tămâie din toate colțurile și locurile țării. *Lenea, intriga, specula, răzbunarea, risipa și parazitismul trebuie plivite din ogorul țării noastre.* Toți să fim harnici, devotați și sinceri față de noi înșine și față de aliați. Nimeni să nu mai fie spectator, toți trebuie să participăm la lupta ce o duce neamul. Nu numai consumatori și beneficiari, ci în aceeași măsură să producem și să chivernisim.

Cinstiți în gânduri, hotărâți în fapte și înfrățiți în muncă, vom pulca salva patria și lăsa urmașilor o țară liberă, independentă și democrată. Să nu mai greșim și să nu ne mai abatem dela linia trecutului și dela chemarea viitorului.

Să învățăm din toate pribegiile, refugiurile și nenorocirile trecute, adevărul, că neamul nostru nu va pieri. *Am rezistat și vom rezista suferinți, ispășind și convertindu-ne la principiile democrației adevărate.* În această acțiune de apostolat nu trebuie uitat brațul vânjos al soldatului nostru și jertfa întregului popor. Prin cumințenia plugarului și prin silința muncitorului, s'a ajutat mașina de război, dar s'a asigurat și hrana populației. Prin râvna și zelul apostolilor dela sate, s'a întărit conștiința plugarilor luptători pentru ogor și Biserică și s'a întreținut încrederea în puterea dreptății și a biruinței românești.

Brațele bătute de coarnele plugului și picioarele crăpate de vânt și arse de soare ale plugarului, ca și ale muncitorului din uzină și mină, trebuie să fie strânse cu dragoste de mâna celui ce ține condeiul și cartea. Cei ce asudă pe locomotivă, ca și cei ce se chinuesc în laboratoare și biblioteci să-și dea mâna frățeste. Țăranul și orășeanul, muncitorul și intelectualul, ucenicul și patronul, capitalistul și lucrătorul, dascălul și elevul, orfanul și invalidul, să se înfrățească și unul pe altul să se ajute.

Nu luptă între clase, ci unire și solidaritate. Nu violență și teroare între frați, ci milă și iertare. Prin aceasta, eforturile anonime ale tuturor vor putea ajuta țării să se refacă și să progreseze.

Acesta este adevăratul apostolat românesc: mobilizarea tuturor energiilor în lupta de acum și concentrarea conștiințelor, spre ziua de mâine și spre câștigarea păcii și unirei noastre.

Prof. I. Bulea-Cășuneanu

† Preotul Vichentie Stepanescu

... Un nume de slujitor al sf. altar strămoșesc, care a căzut răpus de o boală nemi-loasă, fulgerător, Marți în 30 Ian. a. c.

Câți îl vor cunoaște?

Îl cunoaștem însă noi, colegii lui de curs, că și cei cari au stat, în același timp, pe aceleași bănci de școală.

... Pe coridorul cancelariilor eparhiale, am întâlnit, bătând, discret, la ușa unui birou, o tânără preoteasă îndoliată.

Am întrebat-o pe cine caută și ce dorește?

— A murit soțul meu, preotul din *Brebul*, și...

— Cine? „Chentă“?...

— Da... Și, pe fața ei palidă și suptă de suferință, au început să se prelingă lacrimi, lacrimi, plângându-și durerea unei vieți distruse, rămasă singură, fără ajutor, într'o lume străină de sbuciumul sufletului ei...

*

... Vichentie Stepanescu a făcut parte din prima serie — 1931 — a absolvenților Academiei noastre teologice.

Era printre cei dintâi în curs. Și, cel dintâi ne-a părăsit, descomplectându-ne rânduile.

Vestea morții lui premature, va mișca, de sigur, până la lacrimi, pe toți colegii de curs, prietenii și cunoscuții lui, cum m'a mișcat și pe mine.

Fire veselă, spiritual, mare cântăreț, inteligent și foarte diligent, de „Chentă“ Stepanescu, ne leagă cele mai frumoase amintiri ale vieții noastre studentești, cu prea puține bucurii.

... După terminarea ultimului examen, de calificare preoțească, la care a impus tuturor profesorilor ca și regretatului Episcop Iosif, prin răspunsurile sale sigure, lapidare, ne-am despărțit unii de alții, ne-am despărțit de „Chentă“, prietenul nostru drag.

Valurile vieții ne-au aruncat în cele patru direcții ale plaiurilor bănățene.

Răzlețiți, prin diferite cătune și sate, neținând — durere — un contact prea strâns unii cu alții, propovăduim totuși, cu zel, cu toată convingerea și puterea tinereții noastre, dornice de mai bine, învățătura mântuitoare de suflete, a lui Iisus Domnul.

Indatoririle vieții noastre sbuciumate, de modești și anonimi slujitori, în via Domnului, întâmplător, ne-au dat posibilitatea să ne în-

tălnim, după câțiva ani de luptă dâră, cu atâtea adversități, pe străzile Oraviței, capitala jud. Caraș.

Pășind drept, cu atitudinea-i mândră în mers, caracteristică lui, dar îngândurat, abătut, cu trăsături de față aspră, de dâră luptător, colegul meu „Chentă“, a fost oprit în drum.

... Venia dela tribunal, dela desbaterile unui proces... Revendica anumite drepturi vitale pentru biserica lui modestă, dintr'un sat de munte, gata să se năruie.

Nu i se dăduse drept de cauză încă, și... în sufletul lui se furișase teama că nu va putea câștiga bătălia, cu toată dreptatea evidentă, care era de partea sa...

După o succintă analizare a cauzei, pentru care se angajase, pe viață și pe moarte, în luptă, sacrificându-și liniștea familiei, totul, chiar și sănătatea lui, l-am îndemnat să nu se dea bătut, căci până la sfârșit, oricâte piedici i se vor mai pune, va trebui să biruiască el.

Am cetit în ochii lui atunci, efectul încurajării mele, care era bine venită, la timp oportun.

Ne-am despărțit apoi și... nu ne-am mai întâlnit.

Pentru satul și biserica în care începuse apostolatul său, făcuse tot ceea ce omeneste a fost posibil. Își făcuse stagiul, prin care dovedise tuturor, că are dreptul să meargă înainte. Lupta lui n'a fost zadarnică și n'a rămas infructuoasă, dar starea sănătății sale, începuse să se resimtă de o boală nemiloasă...

Îndreptățit la o viață mai liniștită, prin calitățile sale, ajunge cu ușurință slujitor al Domnului, în fruntea comună *Brebul*.

Încurând, prin munca sa intensă, de fiecare zi, se impune în ochii tuturor și aci și devine unul dintre cei mai buni, convinși și conștiincioși slujitori ai sf. altar strămoșesc, din protopopiatul central al eparhiei.

P. C. Sa Isaia Suru, protopopul tractului, îl dădea ca exemplu, tuturor subalternilor săi, la toate ocaziile.

Slujbele divine, oficiate de preotul V. Stepanescu, prin evlavia lui, prin vocea sa dulce și conținutul predicilor, prin convingerea cu care vorbea acest transfigurat al doctrinei sacre, înălța, întotdeauna, în mod evident, sufletele credincioșilor, descătuseate de orice grijă lumească, spre culmile înșorite ale idealului creștin.

Și, deși starea sănătății sale devenise îngrijorătoare, acest slujitor al lui Hristos, n'a

voit să-și menajeze în nici un fel viața sa, serios amenințată de nemiloasa moarte.

Cele mai grele servicii divine, legate de oficiul său, le săvârșia mereu singur, cu toate sfaturile medicilor săi curanți.

... Un asemenea slujitor trebuia să cadă. Și, a căzut în plină luptă și în floarea vieții, la 36 ani.

Preotul V. Stepanescu ne-a descomplectat rândurile în vremuri grele pentru Biserica lui Hristos, pentru ortodoxia bănățeană.

Vestea morții lui fulgerătoare ne-a consternat. Golul lăsat de el se va resimți mult timp, iar exemplul vieții sale, de convins și dâră slujitor al lui Hristos, va rămâne mereu viu, pentru noi, toți colegii, prietenii și cunoscuții lui, cari prin munca noastră de fiecare zi, depusă cu dărnicie pe altarul sfânt al bisericii strămoșilor noștri, ne vom nizuți să-l umplem.

... În fața mormântului tău, iubite „Chentă“, proaspăt și prea de timpuriu deschis, în numele colegilor de curs, îmi descoper capul și-mi prostern genunchii, rugând pe Bunul Dumnezeu, să te așeze cu dreptii Săi, căci bună luptă ai luptat, slujba ta făcând-o deplin.

Noi, viața 'ntreagă, nu te vom uita și pentru odihna sufletului tău, atât de sbuciumat, mereu ne vom ruga.

Prot. Dr. Iacob Crețiu

Cuvânt ocazional

la inaugurarea unui cămin de zi

Bucuria noastră este nouă și mare la inaugurarea acestui Cămin. Biserica, pe care o servim, vede în această operă de asistență socială, realizarea unei virtuți pe care o propovăduiește neconținut între oameni: iubirea față de aproapele nostru.

Iubirea, ridicată de Domnul nostru Iisus Hristos la valoare de lege universală, este izvorul nesecat de bine și de progres în lume. Toate operele mari de binefacere, menite să ușureze traiul celor lipsiți și suferinzi, celor părăsiți și neajutorați, au izvorât din această lege a iubirii de oameni. Biserica noastră nu a propovăduit numai cu cuvântul datoria pe care o are fiecare creștin de a ajuta pe semenul lui mai lipsit și mai apăsător de nenorociri, ci ea însăși a organizat cu mijloacele pe

care le-a avut, cele dintâi opere de binefacere.

În tinda bisericii au luat ființă cele dintâi școli pentru luminarea minții și pentru scoaterea din întunec a poporului. În tinda bisericii se găsesc cele dintâi spitale pentru alinarea durerilor celor suferinzi și lipsiți de putința de a se îngriji. În tinda bisericii au căutat ajutor orfanii și săracii și tot acolo au găsit azil bătrânii neputincioși și orfanii aruncați în ghiarele lipsurilor de tot felul. În tinda multor biserici au fost cunoscute cele dintâi adăposturi pentru copiii găsiți, pentru copiii aruncați sau pierduți de părinți.

Dar dacă nu toate bisericile au avut putința de a organiza astfel asistența socială, toate au propovăduit și au făcut atâta cât au putut, pentru ajutorarea săracilor și pentru ocrotirea celor fără ajutor în lume.

Acum, în zilele noastre, operele de asistență socială au trecut în mare parte în grija Statului. Inițiativele particulare însă, izvorâte din învățătura Domnului nostru Iisus Hristos, nu lipsesc nici acum.

De toate aceste inițiative, ori de unde ar veni, Biserica noastră se bucură și le binecuvintează.

De aceea am zis că bucuria noastră este mare, văzând această operă, pe care o inaugurăm azi, izvorită din învățătura Bisericii și cu sprijinul ei.

În acest Cămin de zi, vor găsi îngrijire morală și materială, copiii cei mai lipsiți din comuna noastră, săracii și orfanii ca și aceia ai căror părinți nu au putința să-și îngrijească copiii singuri, din cauza ocupațiilor și a lipsurilor lor.

Dumnezeu să reverse harul Său asupra acestui Cămin, ca acesta să devină un cuib de bucurie și de întărire a micuțelor vlastare care au avut poate un traiu prea întunecat până acum.

Mulțumim tuturor sprijinitorilor acestui Cămin și Doamnelor care-l conduc și îngrijesc. Le dorim să lucreze în armonie și să-l susțină până când nu vor mai fi orfani și lipsiți printre noi.

Iar micuții copii, care vor găsi aici îngrijirea de care au nevoie, să învețe ce este iubirea de Dumnezeu, de oameni și de Țara în care trăiesc.

Domnul să fie cu noi cu toți, Amin.

Pr. Dimitrie Stoichescu

Din cele trecute veacuri

— Însemnări de pe cărțile vechi —

de Dr. DIMITRIE CIOLOCA

II

IV.

1786.

„Cinstitului de bun neam șial nostru obăr-cneazul Țăru Petru, dila milostivul și puternicul Dumnezeu îți poftesc sănătate trupească și spăsănie¹ sufletească, din pre ună cu toată oblastia² dumitale, și pururea rog pe cerescul împărat, ca să te fie și să te păzească cu toată fericirile suptă mare și prea bogată mile osfinții sale, că auzindu și eu de fericită sănătate, să mă poci bucura, și să poci da laudă cerescului împărat, dintru acăruia m-lă și putere mă aflu și eu sănătos.

Scrisoarea aceasta cătră cinstită fața dumitale, de alta (?) nu iastă, numai fac supărare dumitale, și te rog să iai sama cevoi scrii înaintea intru aceasta scrisoare pentru acest om, anume cutare din cutare sat.

Scrisam eu, dascălu Pavelu din Rachitova, în luna lui Aprilie în 19 la anulu 1786, și când eu venii la anulu 1787 să să ru . . .”

„Scrisam eu Nicolae Popovici . . . în luna lui Noemvrie 9 zile anul 1819”.

Și această cuvântare la masa unui ospăț de nuntă:

„Dumitale, nune mare, socri mari și boeri dumnea Vostră, și toți care vați aflat la această cinstită masă, ascultați cuvântul marelui și puternicului dumnezeu, că iatăi au făcut dumnezeu ceriul cu stălele și pământul cu florile, al doilea au făcut toate văzutele, și nevăzutele, al treilea au făcut pre om din pământ, adecă pre strămoșul nostru Adam, pră el, elu (il) luvă; nil adormi ca dintru ei, șii tae o costă din costele lui, și carne din carnea lui, și sânge din sângele lui, și zidi și pre strămoșa noastră Eva, și să deșteptă strămoșul nostru Adam, și iată zise: o domne, că văzui osă din osele mele, și sânge din sângele meu, aceasta e să va numi mie: Muere; socotind dumnezeu că nu pote să fie omul sângur pră pământ, și blagoslovi, și zise: creșteți și vă înmulțiți! crescură, și să înmulțiră, până veni vremea și

1. mântuire.

2. circumscripția administrativă.

la acești doi coconi, adunnea Vostră, și să rogă săi ertați, și săi blagosloviți, precum au blagoslovit, Avram pre Isac, Isac pre Iacob, Iacob pre acești doi coconi, cu blagoslovenia părintelui, întărește casa ficiorului, iară blăstămul răsipește și să rogă să ertați, și săi blagosloviți. Amin."

„Întrăbările răspunsurilor.

O prea frumoasă pustie,
Primeștemă întru a ta desime
O preafrumoasă pustie!
Ca pre pruncul la asa maică, când la țiftă mic
O prea . . . [a plâns

Prela mnează de mnează noapte,
Numă înfricoșa cu moarte.
Numă înfricoșa cu frică,
Să numă tem de nemică,
Nici cu ata îngrozire
Să nu mă joci spră furie,
O. team iubit ca pre o visticie,
Cee plină de avuție.
Team iubit ca pre o polată,
Cel cu aur suflată
Mergevoi prin dumbrăvi odrăslite,
Ca pe niște vii rodite;
Ramurale tale îți pleacă,
Ca ruga să misă treacă.
Și le pleacă cât de jos,
Ca să dobândesc mare folos.
Și supt a ta rădăcină,
Ca să scap fără pricină.
Fivoi sălbatec ca o hiară,
Lăsând lumea cea amară.
Când doriaș de aimei părinți,
Ardeam cu lacrimi fierbinți.
Cine pră mine m'au îndemnat,
De lumea am lăsat!
Că lumea am părăsit,
Și la tine am venit,
Ca să urmez lui Hristos,
Să dobândesc mare folos.
De acum până'n vecie,
Slavă domnului să fie!

O prea frumoasă pustie!

(Urmează)

Popa Pavel Paunuvici".

3. palat.

Informații

MINISTERUL CULTELOR invită pe toți preoții și cântăreții bisericești refugiați din Moldova și Bucovina de sud să se reîntorcă imediat la posturile lor, cunoscând, că celor ce nu se vor întoarce li se vor sista retribuțiunile cu ziua de 15 Februarie a. c.

Cuc. preoți vor aduce la cunoștință celor interesați această dispoziție.

Prezidentă a Societății naționale a Femeilor ortodoxe a fost aleasă dna Maria D. Soare, în locul regretatei Alexandrina Gr. Cantacuzino.

Dr. Marin Stefănescu, profesorul de istoria filosofiei la Universitatea din Cluj, a adormit în Domnul în etate de 65 ani, în ziua de 11 Ianuarie a. c., în București. Bun creștin și român, a fost un adevărat apostol al idealului creștin, — căutând să trăiască adevărul creștin profesat, după cât i-au îngăduit puterile. Pentru activitatea sa patriotică, a fost președintele Societății „Cultul Patriei”. A scris mai multe opere, dintre care amintim: „Filosofia românească” (1922), „Filosofia creștină” (1943), apoi „Dualismul logic” (1915), „Dualismul și teismul lui Kant” (1915) și „Problema metodei” (aceste trei în franțuzește).

Bunul Dumnezeu să așeze sufletul lui bun în corturile dreptilor.

Mitropolitul Alexie, în etate de 67 ani, a fost ales Patriarh al Rusiei Sovietice. Din partea Bis. ort. rom. a participat o delegație de preoți în frunte cu P. Sf. Sa Episcopul Iosif Gafton al Argeșului.

Călătoriile pe C. F. R. se fac pe liniile principale numai cu autorizații de călătorie, iar la trenurile rapide numai pe baza ordinului de serviciu al Autorității, însoțit de un certificat medical de deparazitare.

Poetul caransebeșean Lucian Costin a fost tradus în limba rusă. Câteva poezii din vol. „Cântecetele mele” au fost traduse de dl Vasile Lukhici (Lașcu) în limba rusă.

Înființarea filialei A. R. L. U. S. În orașul nostru a luat ființă filiala asociației române pentru strângerea legăturilor cu U. R. S. S.

În ziua de 2 Februarie a. c. în sala de ședințe a primăriei s'a ținut adunarea generală, care a ales următorul comitet: președinte: prof. Ilie Orzescu, dir. Școlii Normale; vice președinte: av. Milan Ognanovici, ajutor de primar; secretar: prof. Victor Târcovnicu; casar: prof. N. Domășneanu; bibliotecar: prof. Sever Boșcaiu; membri: prof. Armaș Matei, dir. Liceului, ing. Andrei Alexandru, Boica Dumitru, Col. rezervă Bria Filip, prof. I. Bulea, Dr. Brânzei Petru, Dr. Domăneanțu N. avocat, Govici Ferdinand, Lt. Col. Huza C., Dr. Jurca David, medic, Dr. Isac Rădulescu avocat, prof. A. Stuparu. Cenzori: Munteanu A. dir. de bancă, Mileni Robert expert contabil și Orzescu Emilian, expert contabil.

Președinți de onoare dnii: Lt. Col. Ionescu Ștefan, Dr. N. Ștefăniță și ing. prof. Theodor Rusnac.

† **După lungi și grele suferinți**, Dumnezeu a trecut din rândul Bisericii luptătoare în șirul Bisericii triumfătoare, pe tânărul nostru preot *Vichentie Stepanescu*, din Brebul.

A fost preot zelos și conștiincios, îndeplinind cu drag misiunea ce i s'a încredințat.

Îl însoțim pe drumul fericirii cu: „Vecinică pomenirea lui!”

† **Prot. Dr. Gh. Mihața**. Departe de credincioșii săi din Bucovina, s'a stins din viață prot. Dr. Gh. Mihața în Turnu Severin.

Din cauza momentanei lipse de material, Bibliotecă Diecezană nu poate satisface comenzile de lumânări de ceară curată.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 532 E. 1945.

NOTĂ OFICIALĂ

Spre orientare și conformare comunicăm în copie comunicatul Comisiunii Române pentru aplicarea armistițiului, trimis de către Ministerul Cultelor și Artelor Serviciul M. O. N. T și A. P. cu adresa No. 51507 din 22 Ianuarie 1945.

În baza art. 4 din Decretul Lege No. 1990 din 25 Octombrie 1944 și art. 10 din Legea No. 571 din 1944, Comisiunea Română pentru Aplicarea Armistițiului dă următorul

COMUNICAT:

Particulari, îndeprinderi și unele autorități, pun acestei Comisiuni diferite chestiuni în legătură cu interpretarea art. 12 din Convenția de Armistițiu.

Prin comunicatul publicat în presă și dat la radio la 14. XI. 1944 s'a arătat că toți deținătorii de materiale ridicate din U. R. S. S. în timpul războiului, sunt obligați a face declarațiuni și a depune materialele conform D. L. No. 571/1944, arătând în declarațiile lor observațiile ce cred necesare, urmând ca ulterior să se examineze și să se lămurească cazurile speciale.

În acest sens și pe această cale se dau celor interesați următoarele lămuriri:

a) Materialul de război adus din teritoriul U. R. S. S. în timpul acestui războiu ca armament, munițiuni și echipament de tot felul, dacă eventual s'ar găsi asupra întreprinderilor, autorităților, sau particularilor trebuie restituit.

b) Se restituie materiale de tot felul care au fost cumpărate de particulari, sau autorități, dela particularii din teritoriile U. R. S. S.

c) Se restituie bunurile care au aparținut cetățenilor români pe care aceștia le-au părăsit în 1940, dacă regăsindu-le în 1941 le-au adus în țară.

d) Se restituie materialele care au fost produse în timpul ocupației în fabricile din teritoriile U. R. S. S. cu materii prime sovietice și care au fost aduse în țară în timpul războiului.

e) Materialele care au aparținut administrațiilor locale, fie că au fost achiziționate pentru nevoile de întreținere sau investiție ale administrației cu fondurile provenite din impozitele produse din acele teritorii, se restituie.

f) Soldurile aceluiași administrații, care au fost evacuate odată cu funcționarii români se restituie asemenea, dacă au fost produse din astfel de impozite.

g) Obiectele bisericesti ale Parohiilor din aceste ținuturi care au fost luate de preoți, odată cu evacuarea lor se restituie.

h) Nu se restituie materialele de tot felul care au fost aduse în timpul războiului în teritoriul U. R. S. S. și apoi readuse în țară. Totuși pentru a nu produce abuzuri cei interesați din această categorie vor înainta declarații speciale Subcomisiunii pentru aplicarea art. 12 din Convenția de Armistițiu în București, Str. Dr. Narcovici No. 2 Etaj VI urmând a fi supuse Comisiei aliate de Control care le va cerceta și soluționa dela caz la caz

Deoarece pot fi particulari, întrepinderi și autorități care au dat cu bună credință inițial o interpretare diferită prevederilor art. 12 și nu au făcut declarații și nu au depus materialele din aceste categorii în termenul prevăzut în D. L. No. 571/1944, în mod excepțional și numai pentru materialele din categoriile de mai sus se acordă un termen până la 15 Ianuarie 1945, în care să depună declarațiile și materialele la circumscripțiile de poliție în orașe și Municipii, la posturile de jandarmi în comunele rurale, care vor proceda cu ele ca și cu cele predate în termenul indicat de către Lege.

Pe această cale prin acest comunicat se consideră rezervate și toate observațiile din declarațiile depuse și care s'ar referi la materiale din categoriile de mai sus. L. S. Pentru conformitate: Indescifrabil.

Caransebeș, la 1 Februarie 1945.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Consilier referent:

Dimitrie Sgaverdia